

Samling af Afgørelser

Sag T-29/17

**RQ
mod
Europa-Kommissionen**

»Personalesag – tjenestemænd – generaldirektør for OLAF – afgørelse om ophævelse af sagsøgerens retlige immunitet – litispendens – akt, der indeholder et klagepunkt – begrundelsespligt – bistandspligt og omsorgspligt – berettiget forventning – ret til forsvar«

Sammendrag – Rettens dom (Syvende Udvidede Afdeling) af 24. oktober 2018

1. *Tjenestemandssager – akt, der indeholder et klagepunkt – begreb – afgørelse om ophævelse af en tjenstemands eller en øvrig ansats retlige immunitet – omfattet*

(Protokollen vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter, art. 11; tjenstemandsvedtægten, art. 90 og 91)

2. *Grundlæggende rettigheder – Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – retten til en god forvaltning – ret til kontradiktion – afgørelse om ophævelse af en tjenstemands retlige immunitet – de nationale myndigheders påberåbelse af tavshedspligt i forbindelse med forundersøgelsen – afvejning af de krav, der hænger sammen med tavshedspligten i forbindelse med forundersøgelsen, og de krav, der hænger sammen med retten til at blive hørt*

[Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, art. 41, stk. 2, litra a)]

1. Den retlige immunitet, der er fastsat i artikel 11 i protokol nr. 7 vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter beskytter tjenestemænd og øvrige ansatte mod retsforfølgning fra myndighederne i medlemsstaterne for de i embeds medfør foretagne handlinger. En beslutning om at ophæve en tjenstemands eller en anden ansats immunitet ændrer således vedkommendes retsstilling alene som følge af, at denne beskyttelse ophæves, idet den indebærer, at den pågældende igen får samme retsstilling, som gælder for personer, der er omfattet af medlemsstaternes almindelige retsregler, således at der kan iværksættes de foranstaltninger over for den pågældende, som er fastsat i de almindelige retsregler, navnlig tilbageholdelse og retsforfølgning, uden at det er nødvendigt at anvende nogen mellemkommende regler.

Det skøn, som tilkommer de nationale myndigheder, efter at immuniteten er ophævet, til at genoptage eller frafalde retsforfølgningen af tjenstemanden eller den ansatte, er uden betydning for, om dennes retsstilling er direkte berørt, da de retsvirkninger, som er knyttet til afgørelsen om ophævelse af immuniteten, er begrænset til en ophævelse af den beskyttelse, som den pågældende var berettiget til på grund af sin status som tjenestemand eller ansat, der ikke indebærer iværksættelse af yderligere foranstaltninger.

Det følger heraf, at institutionens afgørelse om at ophæve den berørtes retlige immunitet udgør en akt, der indeholder et klagepunkt mod denne.

(jf. præmis 38-40)

2. I overensstemmelse med artikel 52, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder skal enhver begrænsning i udøvelsen af de rettigheder og friheder, der anerkendes ved chartret, være fastlagt i lovgivningen og skal respektere den pågældende grundlæggende rettigheds væsentligste indhold. Under iagttagelse af proportionalitetsprincippet kan der desuden kun indføres en begrænsning, såfremt denne er nødvendig og faktisk svarer til mål af almen interesse, der er anerkendt af Unionen.

I medlemsstater, hvor der stilles krav om tavshedspligt, er tavshedspligten i forbindelse med en forundersøgelse et grundlæggende retsprincip, som ikke kun har til formål at beskytte efterforskninger med henblik på at undgå svigagtige høringer og forsøg på at skjule beviser og indicier, men også at sikre mistænkte eller tiltalte, hvis skyld ikke er bevist. Den manglende afhøring af den berørte person kan således være objektivt begrundet ved tavshedspligt i forbindelse med forundersøgelsen, idet de nærmere betingelser herfor er fastsat ved lov, og i det omfang denne er nødvendig og står i et rimeligt forhold til målet, dvs. en korrekt afvikling af straffesagen.

Eftersom institutionen har pligt til at overholde retten til at blive hørt, når den vedtager en akt, der indeholder et klagepunkt, skal den imidlertid meget nøje overveje, hvordan den kan forene overholdelsen af denne ret for den berørte person og de legitime hensyn, der gøres gældende af de nationale myndigheder. Denne afvejning er det, der sikrer både beskyttelsen af de rettigheder, som Unionens retsorden giver tjenestemænd og øvrige ansatte i Unionen, og dermed af Unionens interesser i overensstemmelse med artikel 17, stk. 2, i protokol nr. 7 vedrørende Den Europæiske Unions privilegier og immuniteter, og en gnidningsløs og effektiv gennemførelse af nationale strafferetlige procedurer i overensstemmelse med princippet om loyalt samarbejde.

Det forhold, at den berørte ikke blev hørt forud for vedtagelsen af afgørelsen om ophævelse af den retlige immunitet, går i det foreliggende tilfælde videre, end hvad der er nødvendigt for at nå målet om at sikre tavshedspligten i forbindelse med en forundersøgelse, og er dermed i strid med det væsentligste indhold af retten til at blive hørt, som er fastsat i artikel 41, stk. 2, litra a), i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

(jf. præmis 56, 59, 60, 67 og 74)